రేడ

కైలాబ్‌కు ఆగమాగంగా ఉంది. చేసింది కరెక్టేనా అనుకుంటున్నాడు. అలా చేయాల్సింది కాదేమో అనుకుంటున్నాడు. చేయక ఇంకేం చేయాలి అని కూడా అనుకుంటున్నాడు. అను కుంటూనే జీబును పీరీల మసీదు దగ్గరికి తెచ్చి ఆపాడు. రోజూ ఇంటి ముందు కనిపించేదే అయినా ఈ రోజు ఎందుకో కొత్తగా కనిపిస్తోంది జీబు. పాముున్నపుట్టలా ముట్టుకుంటేనే బుగులై తోంది. రోజుకు రెండు వందల కిరాయి కట్టాలెగదా మరి!

“ఏంరా... కైలాబూ... నువ్వచ్చినవు. మీ అయ్య లేడారా!...'' సత్తయ్య సేటు జీబులో కూసుంటూ అడిగాడు. వెంట రెండు జోర సంచులున్నాయి. సామాన్లు తేవడానికి గొల్లపెల్లికి పోతున్నాడు.

“ఇగ యాడికస్తడు. జీబు ఇప్పుడు కైలాబు గానిదే... వీడో రెండేండ్లు నడుపుతడు'' యాదగిరి అన్నాడు జీబెక్కుతూ.

“అగో... అయ్యదో మావులా కొడుకుదో మావులనా... ఏంది బిడ్డా లగ్గం అయి కాకతలిగెనే ఏరు వడ్డవా....?'' ఎత్తిపొడుత్తున్నట్టు అంటూ ఎక్కి కూసుంది తిరుమలవ్వ.

“ఏరువడుడా.... మన్నా.... అదో కథ. రెండేండ్ల వాయిద నిండింది. బుచ్చిరెడ్డి సంగతి తెలుసుగదా... ములిక్కాయకు ముండ్లెన్ని అంటే కాకరకాయకు కండ్లెన్ని అంటడు. ఇంకింత కిరాయి పెంచిండు. అయ్య సాలిచ్చుకుంటే కొడుకు గుత్తవట్టుకున్నడు'' యాదగిరి అన్నాడు ముందుకు జరుగుతూ.

ఈ మాటలేవీ వినడం లేదు కైలాబ్. జీబును ఆనుకుని నిలబడి 'గొల్లపల్లి... సిరిసిల్ల.... గొల్లపల్లి.... సిరిసిల్ల....' అంటున్నాడు అలవాటులేని అరుపు. కొత్తగా ఉంది. కొద్దిగా బిడియంగా కూడా అనిపించింది. అందరూ తననే పట్టిపట్టి చూపిస్తున్నట్టుగా అనిపించింది. ఒకసారి మెలితెమ్మైతే బిడియం ఉండదని వరుసగా అంటున్నాడు. గొంతు బొంగురుగా ఉంది.

కైలాబ్ అసలు పేరు స్కైలాబ్. అందరూ కైలాబ్ అనే పిలుస్తారు. సరిగ్గా స్కైలాబ్ పడిన్నాడే పుట్టాడని ఆ పేరు పెట్టారు. కొత్త వాళ్ళ ముందు పేరు చెప్పడానికి కొద్దిగా సిగ్గనిపించి తన పేరు మార్చుకోవాలనుకున్నాడు కైలాబ్. కానీ అప్పటికే అతడి పేరు శిలాశాసనమైంది.

ఇద్దరు కాలేజి పిల్లలు కూడా ఎక్కి కూచున్నారు. ఒకలతో ఒకలు ముచ్చటలో మునిగిపోయారు. కైలాబ్ 'గొల్లపల్లి.... సిరిసిల్ల...' అంటూ అరుస్తనే ఉన్నాడు.

"ఒరేయ్..... ఐదుగురు నిండింద్రు. జీబుపోనీ..." సత్తయ్య సేటు గదమాయింపుగా అన్నాడు.

"ఏంబోతది సేటూ....ఒక్కలన్నా సిరిసిల్ల ప్యాసింజరు లేరు. నడుమల దిగుతరు. డిజిల్ ఖర్చుగాదూ... ఆ .... సిరిసిల్ల... సిరిసిల్లా" అన్నాడు కైలాబ్.

"ఆటో వచ్చిందనుకో ఈ ఐదుగురు గూడా దొరుకరు. నీ బుద్ధి" యాదగిరి అందుకున్నాడు.

"వీళ్ళ నాయిన ఇట్లగాదు. ఇద్దరెక్కినా దంచుకపోతుండె" తిరుమలవ్వ అన్నది.

"మా కాలేజీకి టయిమయింది. నడువని" కాలేజీ పిల్లలు అన్నారు. మొత్తం మీద అందరూ అన్ని రకాల ఒత్తిడిని చేస్తున్నారు. కైలాబ్ మాత్రం వారిచ్చే చార్జీలు లెక్కగట్టుకుని ఇంకో నలుగురు ఎక్కితేగానీ కదలకూడదని నిర్ణయం చేసుకున్నాడు.

కైలాబ్ కిది కొత్తగా ఉంది. అతడెన్నడూ తండ్రి వెంట పోలేదు. లారీ మీదనే ఉన్నాడు. అక్కడ ఈ గొడువలుండయి. బొబ్బలుండయి. ఇప్పుడు ఇదేం పీకులాటరా అనుకుని కొద్దిసేపు బానెట్ ఎత్తి ఇంజన్ సదిరినట్టు చేశాడు. మరి కొంతసేపు నీళ్ళు పోశాడు. ఇవన్నీ చేస్తూనే ఒక కంట ఎవరైనా ఎక్కుతున్నారా అని చూస్తున్నాడు. పురుగు లేదు. అతడు కావాలనే సదురుతున్నాడని గమనించారు కూర్చున్నవారు.

ఇద్దరు సేట్లు సామాన్ల లిస్టులిచ్చిపోయారు. పోయేప్పుడు గొల్లసల్లి పెద్దదుకాణంలో ఇస్తే పచ్చేప్పుడు ముల్లెగట్టి జీబులో వేస్తారు. లిస్టును జేబులో వేసుకుంటూ సిరిసిల్ల.... సిగిసిల్లా..' అన్నాడు కైలాబ్.

"ఇప్పుడు ఆటో వచ్చుగదా పోరని రోగం కుదురుతుండె. తొవ్వపొంట మస్తు మందెక్కుతరు. పోనియ్యి" తిరుమలవ్వ గదుమాయించింది.

ఆటో పేరు వినగానే వెన్నులోపల జిలజిల మొదలయింది కైలాబ్కు. ఆటోకు నలుగురైదుగురు ప్యాసింజర్లయితే చాలు. జీబుకు పది పన్నెండు మందైనా కావాలి. కొద్దిమంది జమకూడగానే ఆటో రావడం జీబు ఖాళీ కావడం... ఈ విషయం రోజూ తండ్రి చెబుతుంటే విన్నాడు. అందుకే భయమేసింది.

"చాట్ల తౌడు పోసింద్రు. కుక్కలను ఎగేసింద్రు.... థూ... నీయవ్వ..." అనుకుంటూ జీబు ఎక్కబోతూ ముందుకు చూశాడు కైలాబ్. గుండె దడేలుమంది.

బయపడ్డంతా అయింది. మూడు గీరల ఆటో వచ్చి ఆగింది. హారన్ మోగింది. అది బయటకాదు. కైలాబ్ గుండెలో మోగింది. జీబులో కూసున్న వారి కళ్ళలోనైతే చెప్పలేని ఆనందం. మనుషులు ఇంత పైశాచికంగా ఆనందిస్తారని అతడికి తెలుసు. వాళ్ళ చూపులను తట్టుకోలేక పోయాడు.అప్పటికి తిరమలవ్వ అననే అన్నది.

"మంచిగైంది తాతకొడుకా.. లేని దానికి ఆశపడితే ఉన్నది ఊసి పాయె. ఇప్పుడు గూడా నడువలేదనుకో... ఆటో ఎక్కుతం.." ఆమె మాట్లడ్డం అయిపోనేలేదు కాలేజీ పిల్లలు లెవ్వనే లేశారు.

"పోదాం... కూసోండ్రి...." అంటూ స్టార్ట్ చేసి రివర్స్‌లో వెనక్కి తిప్పుతూ" ఇట్లయితే నేను కిరాయి కట్టినట్టే" అన్నాడు. అతడి మాటలు జీబు శబ్దంలో కలిసిపోయాయి.

ఆగమాగాన గేరు మారుస్తుండంగ ఇద్దరు టీచర్లు కనిపించారు. వాళ్ళు ఆటో వైపు వెళ్తున్నారు. "రాండ్రిసార్... ప్యాట్లకే గదా బడి ముందు దించుతా" అభ్యర్థనగా చూస్తూ అన్నాడు కైలాబ్.

"మాది క్యాట్‌కార్డ్... రూపాయి తక్కువిస్తం. కాదంటే అరగంటలో బస్సుంది. దిగేప్పుడు గింతగంతంటవని ముందుగనే చెప్పుతున్న. మొన్నగట్లనే కిర్‌కిరయింది" ఒక టీచర్ అన్నాడు. మరో టీచర్ సమాధానం కొరకు ఆగి చూస్తున్నాడు. ఇద్దరిని ఏ రేటుకైనా సరే ఎక్కించుకుని జీబు కంటే ముందు వెళ్ళాలని ఆటో డ్రైవర్ చూస్తున్నాడు.

తప్పనిసరై కైలాబ్ 'సరే' అన్నాడు. వాళ్ళిద్దరూ ఎక్కి కూర్చున్నారు. జీబు కదిలింది.

"ఇగో... కైలాబు! ఇప్పుడే చెబుతున్న. వాళ్ళు ఇచ్చినంతనే మేమిత్తం. ఒకలకు ఎక్కువేంది..? ఒకలకు తక్కువేంది? మేం మనుషులమే కదా...? మాయి పైసలే కదా....? అట్లనే తీసుకోవాలె" అన్నది తిరుమలవ్వ. ఈ విషయం తమది కాదన్నట్టు మౌనంగా కూర్చున్నారు టీచర్లు.

కైలాబ్ మెదడు క్యాలిక్యులేటర్‌లా పనిచేసింది. టీచర్లు ఎక్కక ముందు ఎంత వచ్చేదో అంతే వచ్చింది. గుండె మెలిపెట్టినట్టయింది. తను వేసుకున్న టార్గెట్ వేరు. వచ్చింది వేరు. రోజూ ఇదే కథ జరిగేట్టుంది. మరి ఎట్లా కూడబెట్టేది!

కైలాబ్‌కు తండ్రి గుర్తొచ్చాడు. ఉరుకులు పరుగులు చేసే అతడి హడావుడి గుర్తొచ్చింది. ఈ మధ్య బెల్లంగొట్టిన రాయిలా మారాడు. చేతిలో జీబు లేకపోవడమే అని తను అనుకున్నాడు. అంతకుమించి అతడి గుండెను మెలితిప్పిన బాధ ఏమిటో ఇప్పుడిప్పుడే బోధపడుతోంది.

గేరు మార్చి జీబు వేగాన్ని పెంచాడు కైలాబ్. ఎట్లయితే అట్లయితది. బండ కింద చెయ్యి జిక్కింది. మెల్లగ ఒదులదీసుకోవాలె అనుకున్నాడు. బటన్ నొక్కితే టేపులో పాట మొదలయింది. 'దోస్తర బన్ నేస్తమా... దోస్తుగట్టుకుందమా...' పాట. టీచర్లిద్దరూ చిటికెలేస్తున్నారు. ఉనికిని మరిచి ప్రపంచ బ్యాంకు అప్పుల గురించి మాట్లాడుకుంటున్నారు. అది రాష్ట్రాన్ని దత్తత తీసుకుందని రాబోయే కాలంలో బతుకు గోరంగా ఉంటుందని ఒక్క గొంతుతో ఆమోదిస్తున్నారు.

కైలాబ్‌కు నవ్వొచ్చింది. ఎక్కడ మనిషి కనిపించినా స్లో చేసి 'సిరిసిల్ల... సిరిసిల్ల...' అంటూ ఆశ నిరాశలతో ఊగులాడుతూ ఊరుదాటిండు. ఎవరో కేకవేస్తే తన కొరకే అన్నట్టుగా ఆపిండు. కేక వేసిన వ్యక్తి జీబును దాటిపోతుంటే ఉసూరుమని కదిలిండు.

తను జీబును తీసుకోవాల్సింది కాదు. కాగితాలు సంతకాలయ్యాక ఇప్పుడేం చెప్పస్తది.

నిజానికి తను తండ్రి కోసమే తెగాయించి తీసుకున్నాడు. నాలుగు రోజలు జీబు దూరమైతే సంటిపిల్లగాని లెక్క ఏడ్సుకుంట కూసుండె. మంచంబట్టి లెవ్వకనే పాయె. ఇట్లనన్న కోలుకుంటడని బరువు ఎత్తుకున్నట్టాయె. ఆయన ఏమనుకున్నడో... లేని పోరుక పెట్టుకచ్చినవని తిట్టని తిట్టు తిట్టె. ఇప్పుడు ఎటూగాని బతుకాయె. బాధగా మూల్గాడు కైలాబ్.

కంకర తేలినరోడ్డు. జీబు నెమ్మదిగా బోడబండ దాటింది. ఎత్తుగడ్డకు కయ్యలు. గేరు మార్చాడు కైలాబ్. దారిపొడుగునా ఇసుక కుప్పలు, కంకర కుప్పలు.

"వారంలో పని చాలైతదట. డాంబర్ రోడ్డయితే ఈ గోస ఉండది" యాదగిరి అన్నాడు.

"గోస ఎప్పుడూ తప్పది. అది ఏదో రూపంలో మనను వెంటాడుతనే ఉంటది. గోరంత సౌఖ్యం కొండంత గోసకు పెట్టుబడిలా పనిచేస్తది" చూపును మరల్చకుండానే అన్నాడు కైలాబ్ లోతుగా.

టీచర్లిద్దరూ ఉలిక్కిపడ్డారు. మాట్లాడుతున్న మాటల్ని కొద్దిగా తగ్గించారు. మిగిలిన వారు మాత్రం మామూలుగానే ఉన్నారు. తిరుమలవ్వనైతే కాస్తంత చొరవగా "ఈ రోడు ఎందుకు గావట్టెనని పోరనికి మంటపుడుతుంది. రెండు తీసుకునే కాడ మూడు దొబ్బవడితిరి" అన్నది.

"ఏ.... పాపం.. ఏం సంపాయించుకున్నరు? పూసాపోగు ఉంటే అమ్ముకున్నరు. గడ్డకింద అద్దెకురం తప్ప యాడేంలేదు. రెండేండ్ల కింద నేనే కాయిదం రాస్తిని. అసలు తప్పు పని చేసింండ్రుగనీ అప్పో సప్పో అప్పుడే చేసి బేంకు మార్జిన్ కడితే ఇప్పుడు జీబు మిగిలిపోతుండె. మూలకున్న బుచ్చిరెడ్డిని తెచ్చి లక్పతిని చేసింండ్రు" సత్తయ్య సేటు అన్నాడు.

జీబు నర్రెంగల్ల బోరు ఎక్కిదిగుతోంది. 'అయిదు నిమిషాలాగితే కోరుట్లపేట. అక్కడో పది మంది డైరెక్టు సిరిసిల్ల ఎక్కుదురుగదా ఎంత మంచిగుండు. సిరిసిల్ల చేరంగనే మల్లా ఇరువైమంది దొరుకితే ఇయ్యల్ల మందులు గోలీల ఖర్చు ఎల్లిపోతుండె. నాయినా ఇంత లాభమచ్చిందని సూపిత్తే జర తుర్తిగ ఉంటుండే...' హారన్ చప్పుడు విని తేరుకుని సైడ్ అద్దంలో చూసాడు కైలాబ్.

ఆటో దూసుకొస్తోంది. గుండె దడ దడ లాడింది. 'వీడు ముందు పడితే ఒక్క ప్యాసింజరును మిగులనియ్యడు. ముందే పోవాలి.' ఎక్స్‌లేటర్ నొక్కాడు. వేగం అందుకుంది జీబు.

"ఓ పోరడా.... జర మెల్లగపోనీ... కడుపుల పేగులు నోట్లెకత్తున్నయి. ఏం ఎత్తేసుడిది" తిరుమలవ్వ దమాయించింది." వీనయ్య ఇట్లగాదు పాట్లమోలె నడుపుతడు. గింత అదులనియ్యడు.." అన్నది తనే మళ్ళీ.

"ఈ జీబు చూస్తే తెలుత్తలేదా... రెండేండ్లు నడిపినా చెక్కు చెదురలేదు. ఒక్క సారి గ్యారేజ్‌కు పోలేదట. పెద్ద పెద్ద రిపేర్లయితే బుచ్చిరెడ్డి వంతే.... ఒక్క పైస ఖర్చు గాలేదని మురువవట్టె" సత్తెయ్య సేటు అన్నాడు.

"ఒక్క బుచ్చిరెడ్డి గాదు. బ్యాంకోల్లుగూడా మురిసింండ్రు..." అంటూ టీచర్ల వైపు తిరిగి" ప్రపంచ బ్యాంకు ఎవలనేం జేసిందోగనీ సారూ... ఈ గ్రామీణ బ్యాంకు మన ఊరిని దత్తత తీసుకున్నదంటే మాలాంటోల్లం ఆగమైనం" అన్నాడు కైలాబ్.

"సద్దిదిన్న రేవు తలువాలెనట. ఈ కరువుల బ్యాంకు పున్యమా అని బుక్కెడు తింటున్నం. బోర్లకు పంపులకు లోన్‌లిచ్చె. కరువున్నదంటె మిత్తిని మాఫీ జేసె. ఇంకేం జెయ్యమంటవు" యాదగిరి అన్నాడు కోపంగా.

"దుకాణం పెడుతున్నమంటే ఇరువై వెయిల అప్పు ఇచ్చింౘ్రు. తాపకిన్ని కట్టిన" సత్తయ్య సేటు అన్నాడు.

"నీకెందుకు సేటు... వెయ్యిగాళ్ళ జెర్రివి... బ్యాంకుల అప్పుతెచ్చి ఎవలకో మూడు కొత్తల మిత్తికిచ్చినవు. అట్ల లాభమేనాయె" అన్నది తిరుమలవ్వ.

"ఇతనొక్కడే గాదు. అప్పు తెచ్చిన అందరూ చేతుల మీదనే తింపుకున్నరు. దాని బరువు అప్పు తీసుకోని వాళ్ళ మీద పడ్డది. రద్దీ బద్దీ రామ చిలుక. దొబ్బి బుక్కింది బందారిగాడు అన్నట్ట యింది" తనే అన్నది మళ్ళీ.

కైలాబ్ ఆలోచనలు అక్కడే ఆగిపోయాయి. జీబు ముందుకు కదిలినా ఆలోచనలు కదల్లేదు. ఆ రోజున తనూ వెంటే ఉన్నాడు. బ్యాంకు చుట్టూ తిరిగారు. ఫోటోలు దిగారు. రెండేండ్ల కింద..

"లొటపెట పెదవులకు నక్క ఆసపడ్డట్టు మేమూ ఆసపడ్డాము. అది అందలేదు. పొందలేదు. రేపురా రేనిగాయిత్త. మాపురా మారెడిగాయిత్తనని ఆసపెట్టి ఇయ్యల్ల ముప్పయి వెయిల డిపాజిట్ కట్టాలంటారు. ఆ ముప్పయి నాదగ్గరుంటే మీ దగ్గరికి ఎందుకత్త" నాయిన అన్నాడు మేనేజర్‌తో బాధగా.

"బ్యాంక్ రూల్స్ అట్లనే ఉంటయి. ముప్పయి డిపాజిట్ చేస్తే మిగతాయి మేమిస్తం. జీబు గావాలంటవు. పైసలేదంటవు. వట్టిగనే వత్తదా..." బ్యాంక్ మేనేజర్ అన్నాడు.

కోపంగా తండ్రి వెంటే బయటకు వచ్చాడు కైలాబ్. వచ్చాక అనిపించింది కొద్దిగా బతిమాలితే బాగుండేదని. అదే ముచ్చట తండ్రితో అంటే 'అందులో మనుషులుగాదురా... రూల్స్.. రూల్స్.. పనిజేత్తయట' అన్నాడు. అనడానికి అన్నాడు కానీ మనసును చంపుకోలేదు. ఎవలో సలహా ఇస్తే బుచ్చిరెడ్డి దగ్గరికిపోయాడు. అప్పు ఇయ్యమని వివరాలన్నీ చెబితే ఇవ్వననలేదు గానీ కొత్త మాట చెప్పాడు బుచ్చిరెడ్డి.

"నెలకు ఆరు వెయిలు బేంక్‌లో కట్టాలి. నువ్వు బతకాలి. నా అప్పు తీర్చాలి. ఒక్క జీబు నడిపి ఇవన్నీ ఎట్ల తీరుస్తవురా..." అన్నాడు.

ఏదో మనసు చంపుకోక వచ్చాడుగానీ లెక్కచూస్తే నిజమేననిపించింది. పైగా బుచ్చిరెడ్డి అప్పు మూడు కొత్తల మిత్తి. నెలకు వెయ్యి. బ్యాంకు అప్పు తీరడానికి రెండేండ్లయితది. అప్పటి వరకు మిత్తికి మిత్తి ఇవి అరువై వెయిలయి కూసుంటయి అనుకున్నాడు.

బుచ్చిరెడ్డి కూడా అదే తొవ్వలో ఆలోచిస్తున్నాడు. అప్పు ఇవ్వడానికి మనసొప్పడం లేదు. అలాగని వదలడానికి కూడా మనసొప్పడం లేదు. నియ్యతు మనిషి. అందుకే సముదాయిస్తున్నట్టుగా అన్నాడు మెల్లగా.

"ఆ తిప్పలేవో నేనే పడుతాను. జీబు ఇప్పిస్తాను. నెలనెలా బేంకులో అప్పు కట్టుకో. రెండేండ్ల తరువాత ఆ డొక్కు జీబును నా మొహాన కొట్టేయ్. నా తిప్పలేవో నేనే పడతాను" అన్నాడు. పైగా పెద్ద పెద్ద రిపేరులైతే డబ్బు నేనే పెట్టుకుంటాను" అన్నాడు.

తన చెవుల్ని తానే నమ్మలేకపోయాడు నాయిన. 'చూసినావురా కైలాబూ బారీ గుణం బారీ గుణమే' అన్నాడు. అప్పుడు తనక్కూడా నిజమే అనిపించింది. ఏ లాభమూ ఆశించకుండా రెండేండ్లు

అప్పు ఆగడం, తర్వాత కూడా డబ్బు కాకుండా వస్తువే తీసుకోవడం విచిత్రమే అనిపించింది. వెంటనే ఒప్పుకున్నారు.

తను ముప్పయి వెయిల అప్పు తీసుకుంటే రెండేండ్ల తర్వాత జీబు మిగిలినా అరవై వెయిల అప్పు మిగులుతుంది. ఇలాగైతే జీబు మిగలదు. అప్పు మిగలదు. రెండేండ్ల తరువాత జీబు వ్యాల్యూ కూడా అంతే ఉంటుంది. ఇక తనకు నష్టమేంటి అనుకున్నాడు.

కాయితాలు రాతలు పూర్తయ్యాయి. రోజూ సాయంత్రం పూట జీబును బుచ్చి రెడ్డి ఇంటిముందుంచాలి. తెల్లారినాక తీసుకెళ్ళాలి. చిన్న చిన్న రిపేర్లు కాదుగానీ గ్యారేజీ రిపేర్లు బుచ్చిరెడ్డే పెట్టుకోవాలి. ఇలా ఒప్పందం కుదిరిందో లేదో కమాండర్ జీబు ఇంటి ముందుకు వచ్చింది. అది పొద్దంతా నాయిన చేతుల్లో రాత్రి పూట బుచ్చిరెడ్డి గ్యారేజీలో నివాసం చేసుకుంది.

రాత్రికి రాత్రి కడుపు నొచ్చినా, పాణం బాగాలేకున్నా బరువు మనుషులు నొప్పులుపడినా, పెండ్లీలకు, పేరంటాలకు జీబుకు గిరాకీ దొరికేది. రెండేళ్లలో నాయిన నలుగురికి పని నేర్పించి విడిచిపెట్టాడు. వారిని దొరకబట్టుకుని ఇలాగే జీబులు, ఆటోలు కొనిచ్చి తన స్కీంలో చేర్చుకున్నాడు బుచ్చిరెడ్డి. నాయిన మంచితనాన్ని పెట్టుబడిలా మార్చుకున్నాక అతడి ఇల్లు గ్యారేజి అయింది. బినామీ పేర్లు, వేరు వేరు స్కీంలతో బేంకు అత్తగారి ఇల్లయింది రెడ్డికి.

రోజు రోజుకు పోటీ పెరిగింది. ఎవరితోనో కాదు. యజమానితో...! తను పని నేర్పిన కుర్రాల్లతో..! గ్రామీణ బ్యాంకులోని స్కీములతో! ఆ పరుగులతోనే రెండేండ్లు గడిచాయి. మొదటిరోజుల్లో వెనుకేసుకున్న ఐదూ పదీ చివరి రోజుల్లో గిరాకీ సరిగ్గా తగలక బేంకు అప్పుకు కలపవలసి వచ్చింది. కూడబెట్టిన డబ్బు ఎక్కడికి నడవాలో అక్కడికి నడిచింది.

రేండేండ్లు గడిచినాక గానీ అసలు సూత్రం బోధపడలేదు. మరో ఏడాదైతే బుచ్చిరెడ్డి బాకీ కూడా తీరుతుండేదని, తను చేసిన శ్రమకు లాభంగా జీబు మిగులుతుండెనని, రెండేండ్ల శ్రమ తర్వాత తను మళ్ళీ మొదటికే వచ్చాడని, బుచ్చిరెడ్డి మాత్రం పెట్టిన పెట్టుబడిని మిత్తీ... మిత్తికి మిత్తీతో వసూలు చేసుకున్నాడని.

ఇప్పుడు మరో వెయ్యి ఎక్కువిస్తేనే కిరాయికిస్తానని ఖచ్చితంగా చెప్పాడు బుచ్చిరెడ్డి. జీబు చేతులు మారాలన్నది అసలు విషయం. ఉన్నదే ఎల్లుతలేదు. మరో వెయ్యి ఎక్కడి నుండి తెచ్చేదని నాయిన జారవిడిచాడు.

“ఓ పోడా... జర మెల్లగ పోనీ.. ఊరచ్చింది. ఎవలన్న పిల్లనో తల్లినో గుద్దినవంటే దండుగు జురుమానకు నీ ఇల్లు సాలది” అదిలించింది తిరుమలవ్వ. టేపు బందుచేసి స్లో చేశాడు కైలాబ్. అతడికి ఆశగా ఉంది. కనీసం నలుగురైదుగురు ఎక్కకపోతరా అనుకుంటుండగానే పంది పిల్ల ఒకటి పరుగెత్తుకు వచ్చింది ఎనుక పయ్యికిందపడి గావుకేక పెట్టింది.

‘ఎరుకలోల్లు వచ్చిరాంటే ఈపుకు సున్నం బెడుతరు. ఉరుకనీ...” యాదగిరి అన్నాడు. కైలాబ్‌కు భయం చుట్టుకుంది. వెనుక ఎవరివో అరుపులు వినిపించాయి. తిరిగి చూడకుండా వేగాన్ని పెంచాడు.

“ఆ... నువు ఆర్టీసీల ఇట్లజేస్తే ఇంటికే తోలిత్తరు”. ఒక టీచర్ అన్నాడు”. “ఆ పని మొన్ననే చేశారు. లైసెన్స్‌లో ఏదో తప్పు దొరికిందట” మరో టీచర్ ఎత్తిపొడిచాడు.

"పాపం... రెండేండ్ల పొద్దు జేసిండు. పనితనం చూడాలనే గని కాయిదం మీద ఏముందయ్యా" సత్తయ్య సానుభూతి.

"ఎన్నేండ్లయితేంది..? సర్కారుకు సాలా ములా!" తిరుమలవ్వ అన్నది. మాటలు వింటూనే దారులు వెదుకుతున్నాడు కైలాబ్. జనం నడుస్తున్నారు. వత్తున్నారు పోతున్నారు. జీబు కొరకు మాత్రం ఎవరూ లేరు. దిగులుగా, భయంగా గంగమ్మ వాగు దాటాడు కైలాబ్.

చేతిలో పైసలేక నాయినకు మందులు కొనలేదు. కారణమేమిటో కానీ జరం అందుకుంది. ఇవాల్ల గూడా తేలేదేమో! గంపెడు ఆశను చూపించి వచ్చాడు ఇంటివద్ద. ఇంటికెళ్ళడానికి మొహం చెల్లదేమో!

పాట మళ్ళీ మొదలయింది. తొవ్వ సాగుతనే ఉంది. సర్వాయిపల్లి. బొప్పారం, గొల్లపల్లి, డాంబర్‌రోడ్.. ఎక్కడా ఒక్కపురుగులేదు. ఆశ నిరాశయింది. పెద్ద దుకాండ్ల చిట్టీ ఇచ్చి ముందుకు సాగాడు కైలాబ్.

"ఆగాగు. కాలేజీ వచ్చింది" పిల్లలిద్దరూ దిగి చిల్లర పైసలిచ్చి గేటు దాటారు. లెక్కించుకుంటే రూపాయి తక్కువ. నిలబెట్టి అడిగితే మళ్ళీ జీబెక్కరు. అపురూపంగా జేబులో వేసుకుని ముందుకు పోనిచ్చాడు.

ప్యాట్లో పూర్తి ఖాళీ అయింది. డిజిల్ మందం రాలేదు. బస్టాండ్‌లో పెడితే లైనులో రావాలన్నారు. ఏడెనిమిది వరకూ అన్నీ ప్యాసింజర్ జీబులే. వాటిని డామినేట్ చేసి దాటవేసేందుకు ఆటోలు. అన్నింటి మీదా 'బ్యాంకు ఆర్థిక సహాయంతో' అన్న ముద్రలు. ఓనర్లు ఎక్కడో ఉన్నారు. కాళ్ళు రెక్కల్ని నమ్ముకున్నోల్లు కండల్లో వత్తులేసుకుని "సిరిసిల్ల... సిరిసిల్ల.." అని అరుస్తున్నారు. అబ్బ.. ఇంట్ల కూసుండి బొమ్మలాట ఆడిత్తండ్రు అనుకున్నాడు.

అక్కడుంటే పొద్దు గూకినా గిరాకీ రాని పరిస్థితి. ఏదో గుర్తొచ్చి మార్కెట్ వైపు వెళ్ళి ఆపాడు కైలాబ్. ఐదు నిమిషాల్లో జీబు నిండింది. కొందరిని ముందట కూర్చోబెట్టుకున్నాడు. తనకు జానెడు మాత్రమే జాగనుంచుకున్నాడు. కూరగాయ గంపల్ని కొన్నింటిని టాపుపై వేశాడు. కొందరు వేళాడుతూ నిలబడ్డారు. అందరూ డైరెక్టే, కైలాబ్‌కు పట్టరాని సంతోషమచ్చింది. నాలుగు ట్రిప్పులు ఇట్ల దొరికితే రెండు గాదు పదైనా కట్టచ్చు కిరాయి అనుకున్నాడు.

జీబు రాగెట్లపల్లె మలుపు తిరిగింది. ఎంతవేగంగా ఎక్స్‌లేటర్ నొక్కాడో అంతకంటే వేగంగా బ్రేక్ నొక్కాడు. జీబు కిర్రుమంది. లోపల ఉన్నోళ్ళు గుద్దుకున్నారు. నిలబడ్డోళ్ళు తూలిపడబోయి నిలదొక్కుకున్నారు.

"ఓ..... బోషిడికే... సంపుతావురా...?" ఎవరో అరిచారు.

"వీని తలపండు వలుగ. వీని నాం నరుక. వీని మొదలార. ఫుర్రె వలుగుతుండె..." ఎవరో ఎవరినో తిడుతున్నారు. అడ్డువచ్చిన లారీని తప్పించి ముందుకు కదిలింది జీబు. వెనుకనుండి తరముకొత్తున్నట్టు లోకల్ సర్వీస్. అది ముందు పడిందంటే తొవ్వపొంట ఒక్కరు దొరుకరు.

స్పీడందుకుంది జీబు. మధ్య మధ్య ఎక్కుడూ.. దిగుడూ... 'యాడ ఎక్కిత్తవు. నెత్తిమీద ఎక్కిచ్చుకో' అంటూ ప్యాసింజర్లు సూటిపోటి మాటలు..... చిల్లర పైసలకాడ గొడవలు మొత్తంమీద సిరిసిల్ల చేరింది జీబు.

కొద్దిగా తెరిపి దొరికింది. తేలిగ్గా ఊపిరి పీల్చుకున్నాడు కైలాబ్. జీబు దిగాడో లేదో మళ్ళీ జనం చుట్టుకున్నారు. మలిపిపెట్టగానే నిండా నిండారు. చాయి తాగి ఎక్కి కూర్చున్నాడు. జాగ జానెడు కూడా మిగల్లేదు కూర్చోవడానికి. సదురుకొని కూర్చున్నాడు.

అనుకోకుండా వచ్చిన అవకాశానికి ఆనందంగా ఉంది. అబ్బ! వారానికి మూడు రోజులు ఇట్ల నడిచినా మంచిగుంటది అనుకున్నాడు. ఎందుకో కాని తాను చేసింది కరక్టేనన్న పూర్తి నమ్మకం ఇప్పుడు ఏర్పడింది. ఇయ్యల్ల రేపు రెండు రోజుల కిరాయి బుచ్చిరెడ్డి మొహాన కొడుత అనుకున్నాడు.

పెద్దూరు మలుపుకాడ జీబుకు సడన్ బ్రేకులు పడ్డాయి. మళ్ళీ తిట్లు మూలుగులు. అవేవి వినిపించడం లేదు కైలాబ్‌కు. ఎదురుగా రోడ్డు పక్కగా నిలబెట్టిన తెల్లకారు మాత్రమే కనిపిస్తోంది. కారులోంచి తన వైపు విలాసంగా చూస్తున్న ఆర్.టి.ఓ. మాత్రమే కనిపిస్తున్నాడు.

"ఇగ నీ పని అయినట్టే. ఆఫీసర్ కొత్తగచ్చిండు" ఎవరో అన్నారు.

"అవును. ఎన్నో అవసరాలుంటాయి. చెయ్యి తిరుగాలెగదా....." ఎవరో నవ్వారు. పీర్చుకపోయిన మొహంతో ఆర్.సి. బుక్కు లైసెన్సును పట్టుకుని జీబును తడుముకుంటూ వెళ్ళాడు కైలాబ్. సింహాసనం మీద కూర్చున్న మహారాజులా కాలు కూడా కదుపలేదు ఆర్.టి.ఓ. సగం తెరిచిన కిటికీలోంచే లావాదేవీలు జరిగాయి. అరగంట బతిమాలినాకగాని మెత్తబడలేదు ఆఫీసర్. జేబులో ఉన్న నోట్లు చిల్లర అన్ని చదివించుకున్నాకగానీ ఆర్.సి. బుక్ చేతికి రాలేదు.

ఈలోగా ప్యాసింజర్లు వచ్చిన బస్సులో ఎక్కికూర్చున్నారు. బస్సు ఎల్లిపోయింది. ఆర్‌టిఓ తావు తప్పదీశాడు. ఉత్తచేతులతో ఊపుకుంట ఊపుకుంట జీబుదగ్గరికచ్చాడు కైలాబ్. ఖాళీ జీబు. ఖాళీ జేబు. ఏడుపచ్చింది. 'ఇంక కేసు రాయలేదు. నయమయింది' అనుకుంటూ జీబెక్కాడు. ఎటు వెళ్ళాలో తెలియడంలేదు. కాసేపు ఆలోచించి సిరిసిల్లవైపే మరల్చాడు. ఏదో ఒకటి చెయ్యాలి. పొద్దుపోతోంది అనుకున్నాడు.

అంబటాల్ల దాటింది. ఆకలి మొదలయింది. చాయనీళ్ళకు గూడా పైసల్లేవు. అసలు కథ జీబులో డిజిల్ లేదు. తను ఖాళీ కడుపుతో రెండు రోజులైనా ఉండగలడు గానీ ఖాళీ ట్యాంక్‌తో జీబు అడుగు కదలలేదు. రోడ్డు పక్కగా ఆపి "గొల్లపల్లి... వన్‌పల్లి... వన్‌పల్లి..." అన్నాడు.

వన్ పల్లి జంగల్ ఏరియా. అటు బస్సులు ఉండవు. ప్యాసింజర్లు ఎవరైనా ఉంటారని అన్నాడు. ఈ మాటలు మిగతా జీబుల వాళ్ళకు నవ్వును తెప్పించాయి.

కొంతమంది అతడివైపు నమ్మలేనట్లు చూశారు. మరికొందరు నిజమేనా అని అడిగి తెలుసు కున్నాక గానీ నమ్మలేదు. వాళ్ళు ఎందుకలా అడుగుతున్నారో తెలుసు కైలాబ్‌కు. అటు రోడ్డే సరిగ్గా లేదు. జీబులు తిరుగవు. ఎప్పుడో వచ్చే షటిల్ సర్వీస్. ఆరోజు అంగడి. లంబడోళ్ళు సరుకుల కొరకు ఆనాడే బయటకు వస్తారు.

"వన్‌పల్లి... వన్‌పల్లి..." మరోసారి అన్నాడు కైలాబ్. బస్సులేని తొవ్వ. యాళ్ళగానియాళ్ళ. రెండు నిమిషాల్లో నిండారు. కైలాబ్‌కు తెలుసు. అలా నిండుతారని. కాశీకి బోతే కాటికి పోతమోలేదో గాని వన్‌పెల్లికి బోతే వెన్ను బొక్కలిరుగుతయని జీబు డ్రైవర్లనుకుంటారని గూడా తెలుసు. గతిలేక ఆ రూటుకు పెట్టాడు.

జేబు నిండింది. కదలాలి. కానీ కదలదు. ప్యాసింజర్లు పైసలు ముందుగా ఇయ్యరు.

దిగినాకనే! ఇప్పుడు డిజిల్ ఎట్లా..? మహా అయితే రెండు మూడు కిలోమీటర్లు పోతది. ఆలోచిస్తూ స్టార్ట్ చేశాడు. ముందుకు పోనిచ్చి బంక్ ముందు ఆపాడు. రెండువందల డిజిల్ పోయించాడు.

"అన్నా చిల్లర్లెవ్వు. పైసలియ్యండ్రీ" వెనక్కి వచ్చి అన్నాడు. కొందరు గులిగారు. కొందరు పారిపోతున్నమా అన్నారు. లంబడోళ్ళు. ఆడామగా. కాకిరిబీకిరి ఒర్రి ఇయ్యనైతే ఇచ్చారు. డీజిల్‌కు పోగా రెండు ఐదు రూపాయల బిళ్ళలు మిగిలినాయి. జేబులో వేసుకుని స్టార్ట్ చేశాడు.

దిగేటోళ్ళు దిగుతున్నారు. ఒకరిద్దరు ఎక్కుతున్నారు. తొవ్వపొంట పోతుంటే గుండెలో కలుక్కుమంటోంది. ఏదేదో యాదికస్తుంది. టేపు కూడా పెట్టలేదు. ఆకలితో కడుపూ బాధతో మొహం మాడిపోతున్నాయి.

డాంబర్ రోడ్డు నుంచి మట్టిరోడ్డుకు మలిగేటప్పటికి సిరిసిల్లలో ఎక్కిన వన్‌పల్లి ప్యాసింజర్లే ఉన్నారు. పదమూడు మంది. చాల్లే ఇదేనయం అనుకున్నాడు. వచ్చేప్పుడు కనీసం ఇరువై మంది ఎక్కుతరు. ఇది మాత్రం ఖాయం. కాకపోతే కంకరరాళ్ళు టైర్లకు కొట్టకుండ కాపాడాలె. అనుకుం టుండగానే జీబుకు బ్రేకులు పడ్డాయి.

మఫ్టీలో ఉన్న నలుగురు కానిస్టేబుల్స్ జీబు దగ్గరికొచ్చారు. వారిని తెలిగ్గానే గుర్తుపట్టి భయంభయంగానే దిగాడు కైలాబ్. ఎందుకు ఆపారో అర్థమయింది.

"పెట్రోలింగ్ బోవాలె. స్టేషన్ దగ్గరుండు. అరగంటల తిరిగొస్తం" చెప్పినట్టుగా కాకుండా ఆర్డర్ వేస్తున్నట్టుగా అని మిగతా వారందరినీ దించారు. కైలాబ్ ఏదో చెప్పబోయాడు. బతిలాడబోయాడు. బుచ్చిరెడ్డికి తనకు కుదిరిన కాంట్రాక్టు గురించి వివరించబోయాడు. జీబు తనది కాదని చెప్పబోయాడు.

వాళ్ళు ఏదీ వినలేదు. దుమ్ములేపుకుంటూ అడవిలో మాయమైపోయింది జీబు. మా డబ్బు మాకు తిరిగియ్యమని కొట్లాట మొదలయింది. ఎంత సర్దిచెప్పినా వినరు. చేసేదేం లేక తొవ్వలనే కూలబడిపోయాడు కైలాబ్. గులుక్కుంటూ రోడ్డువైపు వెళ్ళిపోయారు జనం.

కాళ్ళీడ్చుకుంటూ స్టేషన్ దగ్గరకు వచ్చి పొద్దంతా పడిగాపులు కాశాడు కైలాబ్. జీబు జాడలేదు. పత్తలేదు. ఆకలి ఎక్కువయింది. జేబులో చిల్లర ఉన్నాయిగానీ ఖర్చు పెట్టాలనిపించలేదు. జీబులో డిజిల్ ఉంటుందో లేదో తెలియదు. వచ్చినాక అరలీటరు పోసేసైనా ఇల్లు చేరవచ్చునను కున్నాడు. ఇల్లు చేరినాక బుచ్చిరెడ్డి కిరాయి ఎట్లా అనే ఆలోచన కూడా వచ్చింది. రోజూ రెండు వందలు ఇయ్యకపోతే బొబ్బ, బద్ది బదునాం. మొదటిరోజే ఎగనామమని చెడ్డపేరు.

తొక్కులాటలనే పొద్దుగూకింది. అప్పటిగ్గాని జీబు రాలేదు. నిండా దుమ్ము. ఎవరినో పట్టుకచ్చారు. అనుమానంగానే జీబు దగ్గరికెళ్ళాడు. చారెడో దోసెడో ఉన్నట్టుంది డిజిల్. ఇంటికైతే చేరచ్చులే అనుకున్నాడు.

జీబు చాల్ జేశాడు కైలాబ్. రెండు మూడు సార్లు మూల్గి చాలయింది. ఇయ్యాల్ల ఒక్క నాటితో ఒడిసేదిగాదు. రేపకల్లా ఇది ఇంతే! యాడాది ముచ్చట. మొదలేమొగురం గాలేదు. కొనదూలమైతదా...? ఇది నాతండ్రిని తొక్కింది. నన్ను తొక్కాలని చూస్తోంది. బ్యాంకు, పెత్తందార్లు పాముల్ని వదిలినట్టు వీటిని వదిలిండ్రు. మేం పాలుబోసి పెంచుతున్నం. రోజురోజు కిరాయి యాడనుంచి కట్టాలె..? కట్టకపోతే కాయిదాలుండే! పంచాదులు, కేసులు.. ఎలా...?

కైలాబ్‌కు మనసు ఇరిగింది. జీబు మీదగాదు కానీ, దాని వెనుక ఉన్న మనుషులు.. వారి వెనుక ఉన్న సంస్థలూ గొట్టాలు బెట్టి రక్తాలు పీల్చే దోమల్లా కనిపించారు. దోమ చిక్కుతుంది. నలిపేస్తాం. ఈ దొర చిక్కడే! మననే నలిపేస్తాడు. ఏదో జ్ఞానబోధ అయితున్నట్టుగా అనిపించింది. ఇంతకింతకూ జీబు మీద కసిపెరుగుతోంది.

జీబును హోటల్ ముందు ఆపి టిఫిన్ చేశాడు. అప్పటికి చీకటి పడింది. ఇంటి వైపు మరలుతుంటే ప్యాసింజర్లు ఆపి ఎక్కుతామన్నారు. రాత్రిపూట గాబట్టి ఎక్కువ పైసలిత్తామన్నారు. దాదాపు పదిహేను ఇరువై మంది. వద్దని చెప్పి ముందుకు కదిలాడు. దుబ్బమీది సేటు పొద్దున ఇచ్చిన లిస్టుల తాలూకు సామాన్లు తెచ్చి చేతిలో ఇరవైనోటు పెట్టబోయాడు. వాటిని కూడా జీబులో పెట్టనియ్యలేదు. ఖాళీ జీబుతో నర్రెంగల్ల కచ్చాడు కైలాబ్. పటపట పండ్లు గొరికాడు.

జీబు దిగి ముందుకచ్చి నిలబడ్డాడు కైలాబ్. హెడ్‌లైట్ వెలుతురుకు తోడు చిక్కటి వెన్నెల 'దీనికి స్వామి భక్తి ఎక్కువ. కాలబెట్టినా, గుట్టమీది నుంచి కిందికి నూకినా ఇన్సూరెన్స్ రూపంలో ఇంటి ముందు తేలుతది, పాణమొక్కటి లేదన్నట్టుగానీ పాణాలకు పాణాలు దీత్తది' కోపంగా అంటూ బానెట్ ఎత్తాడు.

యంత్రమర్మం తెలిసినోడు. ఎక్కడేం చేశాడో గానీ అరగంటలో పొగలేచింది. శవం కాలిన కమురు వాసన. ఎందరి రక్తాలనో తాగి చీకట్లో ముడుచుకున్న రక్త పెంజెరలా జీబు. నడీతొవ్వలో.

'ఇది కదలాలంటే వెయిలు గావాలె. ఇది మేజర్ రిపేర్. రెడ్డి ఖాతాలకే పోతుంది. సావని కొడుకు. పాముల్ని ఇడిసి పెడ్తార్రా లుచ్చా నా కొడుకుల్లారా.... తెలువక పడిగెనీడలకు బోవడితిమి. రెండు మూడు సార్లు గిట్ల జేత్తే రోగం కుదురుతది కొడుకులకు...' వదురుతూ ఇంటివైపు కదిలాడు కైలాబ్ ●